पर्यवेक्षकांच्या

उघड

महाराष्ट्र याअपीतान तांगिक रोवा यांयुक्त (पूर्व) परीक्षा- २०२२ 2022 परीक्षा दि १७ डिसेन्स, २०२

→ संच क्रमांक

प्रश्नपुरितका क्रमांक

370181

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका मराठी, इंग्रजी व सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 200

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

<u>सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत.</u> उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

- परीक्षा-क्रमांक शेवटचा अंक केंद्राची संकेताक्षरे
- ्वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा**
- (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सूचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झात्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमूळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील.''

ताकीद ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अन्नत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाटी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अतिम

कच्चा कामासावे जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

•	साठी,	~~दिवीस~~ ा	(2)	ਰਜੀਨਾ		(3)	चतुर्थी	(4)	षष्ठी
	(1)	द्वितीया	(2)	तृतीया		(3) 	પંતુષા	(4)	~~-~~
	'कुडा	स कान, ठेवी ध्या	न' या म्हर्ण	चा योग्य अर्थ	ं कोणता	?			
	(a)	नेहमी सावधगिर	ीने बोलावे.						
	(b)	मागून येऊन वर	चढ होणे.						
	(c)	एकाने काम कर	तवे दुसऱ्याने	त्याचा फायद	ा घ्यावा.				
	(d)	साहसाने कार्य व	करायचे, तर	संकटाची भी	ती बाळग्	्र नये.			
	पर्यार	ग्री उत्तरे :							
	(1)	फक्त (c) बरोब	ार		(2)	फक्त	(a) बरोबर		
			ıı		(4)	फक्त	(c) व (d) बरोबर		
•	'आम	फक्त (b) बरोब नच्या शाळेच्या सर्व व वाक्यातील उद्देश वनभोजनास	विद्यार्थ्यांनी	येत्या रविवा विद्यार्थ्यांनी	री वनभो	जनास व	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या		
	'आम् वरील (1)	गच्या शाळेच्या सर्व ज वाक्यातील उद्देश वनभोजनास	विद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2)	विद्यार्थ्यांनी	री वनभो	जनास [:] (3)	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या	(4)	
	'आम् वरील (1)	गच्या शाळेच्या सर्व ज वाक्यातील उद्देश वनभोजनास	विद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2) सर्वनाम यांच	विद्यार्थ्यांनी	री वनभो	जनास [:] (3) ———	जाण्याचा निश्चय के	(4)	सर्व
	'आम् वरील (1) वाक्य (1)	व्या शाळेच्या सर्व वाक्यातील उद्देश वनभोजनास प्रातील नाम किंवा कारकार्थ	विद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2) 	विद्यार्थ्यांनी 	री वनभो	(3) ध असत् (3)	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या गत त्यांना काय म्हण अधिकरण	(4) तात ? (4)	सर्व
•	'आम् वरील (1) वाक्य (1)	व्या शाळेच्या सर्व वाक्यातील उद्देश वनभोजनास प्रातील नाम किंवा कारकार्थ	तिद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2) सर्वनाम यांच (2)	विद्यार्थ्यांनी चे क्रियापदाशी उपपदार्थ जन एखादीच्या	री वनभो	(3) ध असल (3) गे लाभ	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या गत त्यांना काय म्हण अधिकरण	(4) तात ? (4) गे'. या	सर्व संप्रदान अर्थाची म्हण कोणती?
•	'आम् वरील (1) वाक्य (1)	तच्या शाळेच्या सर्व ठ वाक्यातील उद्देश वनभोजनास प्रातील नाम किंवा कारकार्थ	विद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2) सर्वनाम यांच (2) चें सोंग करू	विद्यार्थ्यांनी के क्रियापदाशी उपपदार्थ प्रवादीच्या ग्रागं पळणं.	री वनभो जे संबंध पाठीमा	जनास (3) ध असर (3) गे लाभ आगी	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या गात त्यांना काय म्हण अधिकरण मिळविण्यासाठी जाप	(4) तात ? (4) गे'. या गट्यात प	सर्व संप्रदान अर्थाची म्हण कोणती? पडावे.
	'आम् वरील (1) वाक्य (1) 'वरप (1) (3)	तच्या शाळेच्या सर्व वाक्यातील उद्देश वनभोजनास प्रातील नाम किंवा कारकार्थ गंगी नको असल्या नगं नगं म्हणत	विद्यार्थ्यांनी य ओळखा. (2) सर्वनाम यांच (2) चें सोंग करू पायलीच्या म मला कुठे ने	विद्यार्थ्यांनी जे क्रियापदाशी उपपदार्थ जेन एखादीच्या सागं पळणं.	री वनभो जे संबंध पाठीमा (2) (4)	जनास (3) ध असत (3) गे लाभ आगी	जाण्याचा निश्चय के आमच्या शाळेच्या गत त्यांना काय म्हण अधिकरण मिळविण्यासाठी जाण तून निघावे अन् फुप	(4) तात ? (4) गे'. या गट्यात प	सर्व संप्रदान अर्थाची म्हण कोणती? पडावे.

7.	`वाघ	ाच्या घरो शेळी पाहुप	गा'या म्ह	णाचा सुसंगत	अर्थ व्य	क्त कर	णारा पर्याय निवडा.			
	(a)	पहिण्यांचा आदरस	ात्कार कर	एंगे ही भारतीय	संस्कृत	ती				
	(b)	जाणूनबुजून नाजूव	प्रपणा दार	व्रविण्यांची वृत्तं	Ì					
	(c)	दुर्जनाच्या तावडीत	सज्जन							
	(d)	संकटात परिस्थिती	पाहून च	ालाख पणे वर्तन	करणे					
	पर्याः	यी उत्तरे :								
	(1)	(d) बरोबर	(2)	(c) बरोबर		(3)	(b) बरोबर	(4)	(a) व (b) बरोबर	
8.	' शिक्ष	नकांनी विद्यार्थ्यांना शि	ाकवावे '	या वाक् यातील	प्रयोगः	ओळखा.				
	(1)	कर्मणी प्रयोग	(2)	भावे प्रयोग		(3)	संकीर्ण प्रयोग	(4)	भावकर्तरी प्रयोग	
9.	'हिरदं	वे हिर वे गार गालिचे'	या ओळी	तील वि शेषणाच	त्रा प्रका	र पुढील	पैकी कोणता?			
	(a)	गुणवाचक विशेषप	π	(b)	क्रमव	गाचक वि	वेशेषण			
	(c)	आवृत्तिवाचक विश	ोषण	(d)	गणन	ावाचक	विशेषण			
	पर्यार	यी उत्तरे :								
	(1)	(b) व (a) बरोबर			(2)	फक्त	(a) बरोबर			
	(3)	फक्त (d) बरोबर			(4)	यापैव	नी नाही			
10.	साधि	—— त क्रियापदाची पुढीत	ठपैकी दो	— न उदाहरणे को	णती अ	ाहेत ?				
	(a)	संपाची तीव्रता आ	ता थंडाव	ਲੀ. (b)	हमार	गला का	म करवते.			
	(c)	कामगारांनी काम	संपवून टा	कले. (d)	आईन	व्या प्रेमा	स तो आता दुरावला.			
	पर्यार	यी उत्तरे :								
	(1)	फक्त (a) व (c)	(2)	फ क्त (a) व	(d)	(3)	फक्त (c) व (d)	(4)	फक्त (a) व (b)	
					_					
कन्म	ा कामा	माठी जागा / SPACE	FOR RO	UGH WORK			•			

खालील उतारा वाचा व त्यावरील प्र. क्र. 11 ते प्र. क्र. 15 ची उत्तरे द्या :

आपला समाज हा स्थितिप्रिय असल्याने त्यात परिवर्तनवादी शक्ती थोड्या आहेत, आणि त्यांतही पुन्हा त्या विविध प्रवाह व संघटना यांमधून इतस्तत: विखुरलेल्या आहेत. समाजपरिवर्तनासाठी होणारा संघर्ष हा बहुतांशी विषम स्वरूपाचा असतो. परिवर्तनवादी प्रवाहांचा पक्ष सामाजिक न्यायाचा आहे; मानवाच्या प्रतिष्ठेचा आहे. बाह्य परिस्थिती प्रतिकूल असली तरी काळाचा प्रवाह त्यांना अनुकूल आहे. पण परिवर्तनाला विरोध करणारे प्रस्थापितांचे प्रतिनिधी व प्रवक्ते यांना पैसा, प्रतिष्ठा, दमनयंत्रणा, सामाजिक संस्था व सांस्कृतिक परंपरा यांचे पाठबळ आहे. म्हणून परिवर्तनवादी शक्तींनी आपले सर्व बळ एकवटल्याखेरीज या झगड्यात यश मिळण्याची शक्यता नाही, याचा पदोपदी त्यांना अनुभव येतो. म्हणून प्रत्येक संघटनेचे नेते व कार्यकर्ते अंतर्गत एकात्मतेचा आग्रह धरतात, व्यापक एकजुटीचे वा आघाडीचे स्वागत करतात, पण प्रत्यक्ष वास्तवाकडे नजर टाकली तर अगदी वेगळे चित्र दिसते.

राजकीय पक्ष, श्रमिक संघटना, पुरोगामी सामाजिक संस्था या सर्वांच्या नित्यनैमित्तिक कार्यात एकजुटीचा अभावच दिसून येतो. राजकीय पक्षात वारंवार फूट पडते. आर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक व वाङ्मयीन क्षेत्रांत काम करणाऱ्या संस्था गटबाजीने ग्रासल्या जातात. संसदबाह्य कार्य करणाऱ्या संघटना पाहिल्या तर त्यांच्यातील मतभेद विकोपाला जाऊन त्यांना एकत्र काम करणे अशक्य होऊन बसते. विचारांच्या पातळीवर ऐक्याची ओढ आणि व्यवहारात अलगतावाद, फुटीरपणा आणि दुही यांचे प्राबल्य असा विसंवाद का निर्माण व्हावा, या प्रश्नाची अधिक खोलात जाऊन चर्चा करण्याची आवश्यकता आहे. या फुटीरपणाची कारणमीमांसा करताना प्रथम येथील सामाजिक वास्तवातील गुंतागुंतीची वस्तुनिष्ठ दृष्टीने उकल करावयास हवी. केवळ काही प्रमुख व्यक्ती, पक्ष वा संघटना यांच्यातील दोषांची व उणिवांची चिकित्सा करून या प्रवृत्तीचे उच्चाटन करता येणार नाही. याचा अर्थ असा नाही की, व्यक्तींचे दोष किंवा संघटनेतील उणिवा यांच्यामुळे काही कार्यहानी होत नाही. पण फक्त त्यांच्यावरच लक्ष केंद्रित केले, तर त्यामधून काही हाती लागणार नाही; कारण फुटीरपणाची ही प्रवृत्ती सामाजिक जीवनाच्या सर्व क्षेत्रांत पसरलेली आहे. तेव्हा आपल्या सामाजिक वास्तवात अशा काही गोष्टी असल्या पाहिजेत की, ज्यांच्यामुळे फुटीरपणाला खतपाणी मिळते, दुहीची बीजे पेरली जातात. त्यांच्यावर सतत प्रहार करून त्या नष्ट करता आल्या तर एकजूट साधण्याचे कार्य पुष्कळच सोपे होईल.

आज सर्वच ऊठसूठ समग्र क्रांतीची भाषा बोलत असतात. मग परिवर्तनवादी कोण आणि परिवर्तनविरोधी कोण या प्रश्नाचा निर्णय आपल्याला निःसंदिग्धपणे करता आला पाहिजे. शोषित व पददिलत लोकसमूहांचे दास्य, दैन्य व दारिद्र्य नष्ट करायचे असेल तर, प्रचलित समाजव्यवस्थेत आमूलाग्र परिवर्तन घडवून आणले पाहिजे; आणि त्यासाठी सर्वसामान्य कष्टकरी जनतेला कधी ना कधी संघटितपणे निर्णायक संघर्ष करावा लागेल अशी ज्यांची धारणा असते, त्या बरोबरच जनतेत अशा जाणिवा व आत्मविश्वास निर्माण करण्यासाठी जे सम्यक् दृष्टीने व समर्पणशील वृत्तीने प्रयत्नशील असतात त्यांनाच परिवर्तनवादी म्हणणे उचित होईल. अनेक जाती, जमाती, भाषा, धर्म, पंथ यांनी बनलेल्या भारतासारख्या खंडप्राय देशात सर्वसामान्य लोकांच्या जीवनसरणीत नुसती विविधताच नव्हे, तर फार मोठी विषमताही आहे. त्यांच्यात 'एकात्मता' जोपासणे आवश्यक आहे. त्यासाठी समाज प्रबोधनकर्त्यांनी एकजूट झाले पाहिजे.

- 11. उतारा वाचल्यानंतर आपणास खरे 'परिवर्तन विरोधी कोण आहेत' असे वाटते?
  - (1) प्रतिगामी विचारांचे लोक
- (2) प्रस्थापित लोक

(3) फुटीरतावादी लोक

(4) समग्र क्रांतीची भाषा करणारे लोक

12.	परिव	र्तनवादी संघटनांना अपयश येण्यामागचे अन	वूक का	रण कोण	ाते ?		
	(1)	व्यक्तीगत स्वार्थ	(2)	इतस्त	त: विखुरलेल्या संघ	वटना	
	(3)	व्यक्तींचे दोष किंवा संघटनेतील उणिवा	(4)	अलग	तेची प्रवृत्ती		
13.	लेख		णावे ?				
	(1)	समन्वयशील वृत्ती असलेला.					
	(2)	सम्यक व समर्पणशील वृत्तीने प्रयत्नशील	असलेल	হা.			
	(3)	संघटनशील वृत्तीचा.					
	(4)	एकजूट करण्यात प्रयत्नशील असलेला.					
14.	परिव	र्तनवादी चळवळींमध्ये एकजूट होण्यासाठी	अचूक ३	उपाय कं	ोणता ?		
	(1)	विविध चळवळींचे ऐक्य घडवून आणावे.					
	(2)	संघटनात्मक एकजूट दाखवून संघर्ष कराव	त्रा.				
	(3)	फुटीरतावादी प्रवृत्तीवर सतत प्रहार करून	एकजूर्ट	ीचे महत	च वाढवावे.		
	(4)	पक्ष किंवा संघटना यांच्यातील दोष व उणि	ावा घाल	ठवून चट	ठवळ उभारावी.		
15.	परिव		ाय केल	ा पाहिजे	?		
	(1)	परिवर्तनवादी शक्तींची एकजूट झाली पाहि	ज़े.				
	(2)	प्रस्थापितांना विरोध केला पाहिजे.					
	(3)	फुटीरतावाद्यांना सोडून द्यावे.					
	(4)	संघटितपणे संघर्ष करावा.					
 16.	Cho	ose the correct option to fill in the	blank	<u> </u>			
	They	decided to and try	to be				
	(1)	Bury the hatchet	(2)	•	the sword	1	
	(3)	Bury the gun	(4) 	Bury	the clarion cal	i 	
17.		ose the most appropriate option fr				ete the	sentence :
		between cheerfulness				(4)	A 14 a tirr - 1
	(1)	Alternates (2) Alternate	ly	(3)	Alters	(4)	Alternatively

18.	He	worked hard that he might pass th	e exam	<u>ination</u> .								
	Cho	ose the correct simple sentence fo	rm of	the above sentence.								
	(1)	He worked hard and passed the	e exam	ination.								
	(2)	He worked hard to pass the exa	minati	on.								
	(3)	He worked hard so that he coul	ld pass	the examination.								
	(4)	If you work hard you may pass	the ex	amination.								
19.	(a) He is almost correct in his decision.											
	(b)	(b) The house is enough large to accommodate sizeable number of people.										
	(c)	• •										
	(d)	(d) Neither he nor his friend has prepared their lesson.										
	Ider											
	(1)	Only (a) and (b)	(2)	Only (a) and (c)								
	(3)	Only (b) and (c)	(4)	Only (b) and (d)								
20.	Fill	in the blank in the following sente	ences :									
	The	book just in my ha	ands.									
	My	whole life had at t	he sear	ms.								
	(1)	came round, come round	(2)	came apart, come apart								
	(3)	came into, come in	(4)	came by, came around								
21.	Ider	ntify the underlined clause in the	followi	ng sentence :								
	Han	nish asked me how I grow my car	rots.									
	(1)	Noun clause	(2)	Adjective clause								
	(3)	Adverb clause	(4)	Relative clause								
22.	Nob	ody is happy with him because h	e is a b	plack sheep in the society.								
		itify the correct meaning of the u										
	(1)	a man with black complexion	(2)									
	(3)	a man of bad character	(4)	a very poor man a man of no importance								

23.

/ \	V	_
(a)	You mustn't driving	tast.

Choose the correct sentence/s:

- (b) You needn't drive fast.
- (c) Don't you have to go to the office at nine every day?

Answer Options:

(a) and (b) only (1)

(2) (b) only

(3) (b) and (c) only **(4)** (a), (b) and (c)

24. Match the pairs.

(a) First appearance in public

- (i) maiden
- (b) A mournful song for the dead
- (ii) highbrow
- (c) One who exhibits about his superiority
- (iii) debut

(d) First venture of a person

- (iv) dirge
- (v) egotist

Answer Options:

- (a) **(b)**
- (c) (d)
- (1) (iii) (iv)
- (v) (ii)
- (2) (iii) (iv) (ii) (i)
- (3) (i)
- - (ii) (v)
- **(4)** (i)
- (iv) (iv)
- (v)
  - (iii)

25. Choose the incorrect passive option/s of the following sentence:

He urged the Council to reduce the rates.

- The Council was urged to reduce the rates. (a)
- (b) The Council were urged to reduce the rates.
- (c) He urged that the rates should be reduced.
- (d) He urged the rates to reduced.

Answer Options:

- **(1)** (a), (c)
- (2) (b), (d)
- (3) Only (d)
- **(4)** Only (a)

Read the following passage carefully and answer Q.No's 26 to 30 based on it.

Happy is the man who acquires the habit of reading when he is young. He has secured a life-long source of pleasure, instruction and inspiration . So long as he has his beloved books, he need never feel lonely. He always has a pleasant occupation of leisure moments, so that he need never feel bored. He is the possessor of wealth more precious than gold. Ruskin calls books, "Kings' Treasures"- treasuries filled, not with gold and silver and precious stones, but with riches much more valuable than these knowledge, noble thoughts and high ideals. Poor indeed is the man who does not read, and empty is his life.

The blessings which the reading habit confers on its possessor are many.

Provided we choose the right kind of books, reading gives the highest kind of pleasure. Some books we read simply for pleasure and amusement - for example, good novels. And novels and books of imagination must have their place in everybody's reading. When we are tired, or the brain is weary with serious study, it is a healthy recreation to lose ourselves in some absorbing story written by a master hand.

But to read nothing but books of fiction is like eating nothing but cakes and sweetmeats. As we need plain, wholesome food for the body, so we must have serious reading for the mind. And here we can choose according to our taste. There are many noble books on history, biography, philosophy, religion, travel, and science which we ought to read, and which will give us not only pleasure but an education. And we can develop a taste for serious reading, so that in the end it will give us more solid pleasure than even novels and books of fiction.

Nor should poetry be neglected, for the best poetry gives us noble thoughts and beautiful imaginings clothed in lovely and musical language.

Books are the most faithful of friends. Our friends may change, or die; but our books are always patiently waiting to talk to us. They are never cross, peevish, or unwilling to converse, as our friends sometimes are. No wonder a reader becomes a "book-lover."

26.		attitude of authose the answer		•	is mos	t probably.		
	(1)	Repulsive	(2)	Autocratic	(3)	Suggestive	(4)	Arrogant
27.	Whi	ch of the follow	ing stat	tements are not	true in	the context of	the pass	age :
	(a)	Book lovers ne	ever fee	l lonely.			-	
	(b)	Only fiction b	ooks pr	ovide pleasure.				
	(c)	Habit of readi	ing prov	vides pleasure, i	inspirat	ion throughou	t one's li	fe.
	(d)	Serious readir	ng is neo	cessary for culti	vation o	of mind.		
	(e)	Poetry is com	pared w	vith cakes and	sweetm	eats.		
	Cho	ose the correc t	alternat	ive.				
	(1)	(a), (b), (c)	(2)	(c), (d), (e)	(3)	(b), (d)	(4)	(b), (e)

Q16								10	
28.	Acc	ording	g to th	ne autl	hor, w	hich of the	follo	wing s	statements are correct ?
	(a)	Read	ding f	or onl	y plea	sure is desi	irable.		
	(b)	Poet	ry sho	ould b	e neg	lected.			
	(c)	One	can c	hoose	book	s according	to his	or he	er taste for serious reading.
	(d)	Read	ding h	nabit is	s boor	ı.			
	(e)	Poor	r are t	hose v	who d	lo not read.			
	(f)	Bool	ks are	alway	ys wil	ling to conv	ærse v	vith u	15.
	Cho	ose th	e corr	rect al	ternat	ives :			
	(1)	(a), (	(b), (e)	), (f)	(2)	(c), (d), (e	), (f)	(3)	(b), (c), (e), (f) (4) (d), (c), (b)
29.	Mat	ch the	follo	wing :					
	(a)	Righ	ıt kind	l of bo	ooks		(i)	Nob	ble thoughts
	(b)	Poet	ту				(ii)	King	gs' Treasures
	(c)	Rusl	kin				(iii)	Plea	asure
	(d)	Bool	ks on I	histor	y		(iv)	Edu	acation
	Ans	wer C	Optior	ns:					
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)				
	(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)				
	(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)				
	(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)				
30.	To r	ead no	othing	g but b	ooks	of fiction is	like		

Choose the answer option:

- (1) Eating plain, wholesome food
- (2) Eating only cakes and sweetmeats
- (3) Eating nothing but cakes and chocolates
- (4) Eating nothing but cakes and fruits

((u (() (()	(1)	त्या झारखंडच्या राज्यपाल होत्या. त्या कला शाखेतील पदवीधारक आहेत. ो उत्तरे : केवळ (a) बरोबर (a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर sider the following two statemen	(2) (4)	केवळ (b) बरोबर			
() () ()	า สโส์ (1) (3) Cons	ो उत्तरे : केवळ (a) बरोबर (a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर	(4)				
(°	(1) (3) Cons	केवळ (a) बरोबर (a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर	(4)				
(	(3) Cons	(a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर	(4)				
(	Cons			( ) = (1) ~~1 1 C~~ mm			
(		sider the following two statemen		(a) व (b) दोन्ही विधाने	चूक		
,	(a)		nts abou	t Droupadi Murmu,	15 th Pre	sident of	India :
(		She was a Governor of Jharkh	and.				
,	(b)	She is a degree holder in Arts	faculty.				
1	Ans	wer Options :					
(	(1)	Only (a) is right	(2)	Only (b) is right			
(	(3)	Both (a) and (b) are right	(4)	Neither (a) nor (b)	is right		
32.	ऑगस	ट 2022 पर्यंत, भारतातील किती भाषांना	— 'अभिजात	भाषेचा' दर्जा देण्यात आत	ग्र आहे?		
(	(1)	04 (2) 06 .		(3) 08	(4)	10	
1	As c	of August 2022, how many langu	ages in	India were given the	status o	of a 'Clas	sical language' ?
(	(1)	04 (2) 06		(3) 08	(4)	10	
		: चा साहित्य अकादमीतर्फे देण्यात येण त आला?	ारा बालस	हित्य पुरस्कार मराठीसार्ठ	संगीता	बर्वे यांच्या	कुठल्या कादंबरीला
(	(1)	रानफुले	(2)	गंमत झाली भारी			
(	(3)	उजेडाचा गाव	(4)	पियुची वही			
		2022 Sahitya Academy - Bal Sal rded to which novel by Sangeet			terature	Award)	fo r Marathi was
(	(1)	Ranfule	(2)	Gammat Zali Bhar	i		
	(3)	Ujedacha Gaav	(4)	Piyuchi Vahi			
; कट्या ;		साठी जागा / SPACE FOR ROUGH WO		~~_~~			P.T.O.

34.	नवी	दिल्ली येथे जून 2022 मध्ये 'इंडस्ट्रियल डी	ोकार्बोन	ायझेशन समीट 2022' चे उद्घाटन कोणी केले?
	(1)	परराष्ट्र मंत्री		
	(2)	अर्थमंत्री		-
	(3)	रस्तेवाहतूक आणि महामार्ग मंत्री		
	(4)	गृहमंत्री		
	Who	o inaugurated the 'Industrial Deca	rboni	zation Summit 2022' in New Delhi in June 2022 ?
	(1)	Minister of External Affairs		
	(2)	Finance Minister		
	(3)	Minister for Road Transport and	l High	aways
	(4)	Minister for Home Affairs		
35.	_ भारत	ोय अवकाश संशोधन संस्थेने (ISRO) ब्राझी	_ लचा [†] ः	————————————————————————————————————
	(1)	12 ऑगस्ट 2021	(2)	19 एप्रिल 2021
	(3)	28 फेब्रुवारी 2021	(4)	21 फेब्रुवारी 2021
		en did the Indian Space Research llite into space ?	Orgai	nization (ISRO) launch the Brazillian 'Amazonia - 1'
	(1)	12 August 2021	(2)	19 April 2021
	(3)	28 February 2021	(4)	21 February 2021
36.	नुकते	च जून 2022 मध्ये गोव्यात 'नॅशनल म्युझिय	म ऑफ	कस्टम्स अँड जी एस टी' चे <mark>उद्</mark> घाटन कोणी केले?
	(1)	प्रमोद सावंत	(2)	एस श्रीधरन पिल्लई
	(3)	पंतप्रधान नरेंद्र मोदी	(4)	निर्मला सितारामन
	Rece	ently, in June 2022 who inaugurate	ed the	'National Museum of Customs and GST' in Goa?
	(1)	Pramod Sawant	(2)	S. Sreedharan Pillai
	(3)	Prime Minister Narendra Modi	(4)	Nirmala Sitharaman

37.	मंकीप	गॅक्स चा पहिला मानव	ी रुग्ण कधी आणि कं	ोणत्या र	देशात -	दिवला गेला?			
	(1)	अंगोला - 2022		(2)	इथि३	गोपीया - 2021			
	(3)	नामिबीया - 2022		(4)	कांगो	लोकशाही प्रजासत्ताव	চ - 197	70	
	Whe	en and in which o	country was the f	irst hı	ıman	case of Monkey	ох гес	corded ?	
	(1)	Angola - 2022		(2)	Ethi	opia - 2021			
	(3)	Namibia - 2022		(4)	Den	ocratic Republic	of the	e Congo - 1970	
38.	दरवष	न र्गी आंतरराष्ट्रीय स्वयंसे	विक दिन कधी साजर	केला	जातो ?				
	(1)	1 डिसेंबर	(2) 4 डिसेंबर		(3)	5 डिसेंबर	(4)	10 डिसेंबर	
	Whe	en is the Internati	onal Volunteer D	ay ob	serve	l every year ?			
	(1)	1, December	(2) 4, Decem	ber	(3)	5, December	(4)	10, December	
39.	— मायग्रे	्रोशन ट्रॅंकिंग सिस्टम (I	MTS) ऍप्लिकेशन वि	कसित	— करणारे	पहिले राज्य कोणते	 आहे ?		
	(1)	बिहार	(2) गुजरात		(3)	महाराष्ट्र	(4)	उत्तर प्रदेश	
	Whi	ich is the first stat	te to develop Mig	ration	Trac	king System (MT	S) app	lication ?	
	(1)	Bihar	(2) Gujarat		(3)	Maharashtra	(4)	Uttar Pradesh	
	केले (1) (2) (3) (4) To v expr (1) (2) (3) (4)	अब्दुलरझाक गुरनाह डेव्हिड कार्ड आणि मारिया रेसा आणि रि डोनाल्ड ट्रम्प whom is the Nol ression ? Abdulrazak Gu David Card an	जोशुआ अँगरिष्ट देमीत्री मुराटोव्ह pel Peace Prize i urnah d Joshua Angrist d Dmitry Murato		l awa	rded for their e	fforts	to safeguard freedom	of
41.			ी निवडणूक सुधारणां	पाठी स्थ					
	(1)	एल.एम. सिंघवी स	` '	(2)	_	डे समिती (1974)			
	(3)	गोस्वामी समिती (1	,	(4)		ति गुप्ता समिती (199	,		
			ng Committee wa		forme	d for election rel	forms	?	
	(1)	_	ommittee (1986)	(2)		kunde Committe	•	,	
	(3)	Goswami Com	mittee (1990)	(4)	Ind	ajit Gupta Com	mittee	(1998)	
									_

42 .	राज्यघटनेच्या	अकराव्या	यादीमध्ये	पंचायती	राज	संस्थांना	खालीलपैकी	कोणत्या	विषयाच्या	संदर्भात	निर्णय	घेण्याचे	अधिकार
	नाहीत ?												

- (1) सामाजिक वनीकरण व वनशेती, लघुद्योग
- (2) ग्रामोद्योग, ग्रामीण घरबांधणी, पिण्याचे पाणी
- (3) प्राथमिक व माध्यमिक शाळा, तांत्रिक प्रशिक्षण
- (4) उच्च शिक्षण, दूरसंचार, राज्यपरिवहन

In the 11th schedule of the Constitution, Panchayati Raj institutions do not have powers to take decisions regarding which of the following subjects?

- (1) Social forestry and Agro forestry, Small scale industries
- (2) Village industry, Rural housing, Drinking water
- (3) Primary and Secondary schools, Technical Training
- (4) Higher education, Telecommunications, State Transport
- 43. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, 1949 नुसार स्थायी समितीत किती नगरसेवकांचा समावेश असेल?
  - (1) 15 नगरसेवक
- (2) 20 नगरसेवक
- (3) 14 नगरसेवक
- (4) 16 नगरसेवक

As per Maharashtra Municipal Corporations Act, 1949 the Standing Committee shall consist of :

- (1) 15 councillors
- (2) 20 councillors
- (3) 14 councillors
- (4) 16 councillors

- 44. खालीलपैकी कोणता ग्रामपंचायतींचे उत्पन्नाचा स्रोत आहे?
  - (1) गावांतून जमा झालेल्या एकूण महसूलाच्या (दहा) 10% ग्रामपंचायतीला मिळतात
  - (2) घरांवरील कर
  - (3) ग्रामपंचायत प्राणी, व्यवसाय इत्यादींवर कर लादते
  - (4) वरील सर्व

Which of the following is income source of Gram Panchayat?

- (1) Gram Panchayat gets 10% of the total revenue collected from the village
- (2) House tax
- (3) Gram Panchayat imposes tax on animals and professions etc.
- (4) All the above

A			:	15 Q16							
45.	क्यू ए आली		त्तीत भा	रतातील सर्वोत्तम उच्च शिक्षण संस्था म्हणून कोणती संस्था उदयाला							
	(1)	आय आय टी मद्रास	(2)	आय आय टी बॉॅंम्बे							
	(3)	आय आय एस सी बेंगलुरु	(4)	आय आय आय टी बेंगलोर							
		ch institution emerged as the best World University Ranking?	highe	r education institution in India in the 2023 edition of							
	(1)	IIT Madras	(2)	IIT Bombay							
	(3)	IISc Bengaluru	(4)	IIIT Bengalore							
46.	खाली	लपैकी कोणते राज्याच्या मुख्य सचिवांचे का	र्य नाही	?							
	(a)	संपूर्ण सचिवालयावर नियंत्रण ठेवणे.									
	(b)	(b) प्रशासनाशी संबंधित सर्व बाबींवर मुख्यमंत्र्यांना सल्ला देणे.									
	(c)	राज्यसरकारचा प्रवक्ता म्हणून काम करणे.									
	(d)	राज्याच्या कारभाराबाबत केंद्रीय गृहमंत्र्यांन	ा अहवा	ल देणे.							
	पर्यार	गी उत्तरे :									
	(1)	फक्त (a) आणि (b)	(2)	फक्त (c) आणि (d)							
	(3)	फक्त (d)	(4)	फक्त (c)							
	Whi	ch of the following is not a function	on of t	he Chief Secretary of State ?							
	(a)	To exercise control over the who	ole Sec	retariat.							
	(b)	To advise the Chief Minister on	all ma	tters related to administration.							
	(c)	To act as a spokesperson of the	State C	Sovernment.							
	(d)	(d) To report to Union Home Minister regarding affairs of the State.									
	Ans	wer Options :									
	(1)	Only (a) and (b)	(2)	Only (c) and (d)							

(4) Only (c)

(3) Only (d)

4 7.	खालीलपैकी कोणाला भारतातील 'स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे जनक' म्हणून ओळखले जाते?												
	(1)	लॉर्ड रिपन			(2) ভা	ल बहादूर शास्त्री							
	(3)	महात्मा गांधी			(4) लॉ	र्ड माऊंटबॅटन							
	Am	ong the following	who is	known as '	f ather o	f Local-Self Gov	vernmen	t' in India ?					
	(1)	Lord Ripon			(2) La	l Bahadur Shast	Shastri						
	(3)	Mahatma Gandl	hi	(	(4) Lo	rd Mountbatten	L						
48.	खार्ल	खालीलपैकी कोणते कार्य भारतीय राज्यघटनेच्या बाराव्या अनुसूचीमध्ये सूचीबद्ध नगरपालिकांच्या कार्यांपैकी नाही?											
	(1)	अपंग आणि मतिमंद	यांच्यासह	समाजातील द्	दुर्बल घटक	गंच्या हिताचे रक्षण व	त्रणे						
	(2)	शहरी वनीकरण, पर्यावरणाचे संरक्षण आणि पर्यावरणीय पैलूंना प्रोत्साहन											
	(3)	आर्थिक आणि सामाजिक विकासासाठी नियोजन											
	(4)	यापैकी नाही											
	Which of the following functions is not among the functions of municipalities listed in the 12 th schedule of the Constitution of India?												
	(1)	Safeguarding the interests of the weaker sections of society, including the handicapped and mentally retarded											
	(-/	mentally retarde		to or the w	cunci se	edons of society	,	and an annual Property	anu				
	(2)	mentally retarde Urban forestry, I	ed						anu				
		-	ed Protectio	on of e n vir	onment	and promotion			anu				
	(2)	Urban forestry, I	ed Protectio	on of e n vir	onment	and promotion			anu				
49 .	(2) (3) (4)	Urban forestry, I Planning for Eco	ed Protection Protection	on of envir	onment Develop	and promotion oment			anu				
4 9.	(2) (3) (4)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these	ed Protection Protection	on of envir and Social त्या भारतीय र	onment Develop	and promotion oment			anu.				
49 .	(2) (3) (4) 73 व (a)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these	ed Protection Protect	on of envir and Social त्या भारतीय र	onment Develop ज्यांना ला	and promotion oment			anu				
49 .	(2) (3) (4) 73 व (a) (c)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलपै मेघालय	ed Protection Protect	on of envir and Social त्या भारतीय र o) गोवा	onment Develop ज्यांना ला	and promotion oment			anu.				
4 9.	(2) (3) (4) 73 व (a) (c) पर्यार	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलपै मेघालय मिझोरम	ed Protection Protection Protection Protection (प्र (प्र (प्र (प्र	on of envir and Social त्या भारतीय र o) गोवा	onment Develop ाज्यांना ला उप्रदेश	and promotion oment गूहोत नाही ?		gical aspects	anu.				
4 9.	(2) (3) (4) 73 व (a) (c) पर्यार (1)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलपै मेघालय मिझोरम प्री उत्तरे : (a) आणि (b)	ed Protection Protection Protection (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकेण (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a)	on of envir and Social त्या भारतीय र b) गोवा d) हिमाचल e) आणि (d)	onment Develop ाज्यांना ला रु प्रदेश	and promotion oment गू होत नाही ? (a) आणि (c)	of ecolog	gical aspects · ·	anu.				
4 9.	(2) (3) (4) 73 व (a) (c) पर्यार (1)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलपै मेघालय मिझोरम	ed Protection Protection Protection (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकोण (क्रिकेण (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a) (a)	on of envir and Social त्या भारतीय र b) गोवा d) हिमाचल e) आणि (d) nt does no	onment Develop ाज्यांना ला रु प्रदेश	and promotion oment गू होत नाही ? (a) आणि (c)	of ecolog	gical aspects · ·	anu				
4 9.	(2) (3) (4) 73 व (a) (c) पर्यार (1) 73 rd	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलय मेघालय मिझोरम प्री उत्तरे : (a) आणि (b)	ed Protection onomic a ोकी कोण (व (2) (d nendme:	on of envir and Social त्या भारतीय र b) गोवा d) हिमाचल e) आणि (d) nt does no	onment Develop ाज्यांना ला रु प्रदेश	and promotion oment पू होत नाही ? (a) आणि (c) to which of the f	of ecolog	gical aspects · ·	anu				
4 9.	(2) (3) (4) 73 व (a) (c) पर्यार (1) 73 rd (a) (c)	Urban forestry, I Planning for Eco None of these ो घटनादुरुस्ती खालीलपै मेघालय मिझोरम प्री उत्तरे : (a) आणि (b) Constitutional And Meghalaya	ed Protection onomic a ोकी कोण (व (2) (d nendme:	on of envir and Social त्या भारतीय र b) गोवा d) हिमाचल e) आणि (d) nt does no	onment Develop ज्यांना ला प्रदेश (3) t apply	and promotion oment पू होत नाही ? (a) आणि (c) to which of the f	of ecolog	gical aspects · ·	anu				

01	6
v.	•

50.	राष्ट्रीय	राष्ट्रीय महिला आयोगाची निर्मिती करण्यात आली.										
	(1)	भारताच्या संविध	।।नातील दुरु	स्तीने								
	(2)	भारताच्या केंद्रीय	। मंत्रिमंडळा	च्या निर्णयाने								
	(3)	भारतीय संसदेने	संमत केलेर	त्या कायद्याने								
	(4)	भारताच्या राष्ट्रप	तींच्या आदेः	शाने								
	The	National Com	mission :	for Women	was	create	d with	·				
	(1)	an amendme	ent in the	Constitution	on of I	ndia						
	(2)	a decision of	the Unic	on Cabinet	of Ind	ia						
	(3)	3) an act passed by the Parliament of India										
	(4)	an order of t	he Presid	lent of Ind i	a							
51.	हायड्रं	 ोजन अणूची आयं	ोनायझेशन ३	- ऊर्जा किती अ	सते ?							
	(1)	786 eV	(2)	13.6 eV		(3)	0 eV	(4)	1 MeV			
	How	much is the	ionisatior	energy of	the H	ydrog	en atom ?					
	(1)	786 eV	(2)	13.6 eV		(3)	0 eV	(4)	1 MeV			
52.	खाली	खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेमुळे पांढऱ्या प्रकाशाचे त्याच्या घटक रंगात विभाजन होते जेंव्हा ते लोलकामधून <mark>बाहेर पडतात?</mark>										
	(1)	प्रकाशाचे पराव	र्तन		(2)	) टोटल इंटर्नल रिफ्लेक्शन						
	(3)	डिस्पर्शन			(4)	4) प्रकाशाचे अपवर्तन						
	Due	to which of t	he follow	ing process	white	e light	get separat	ed into its	constituent	colors when		
	pass	ing through a	prism?									
	(1)	Reflection of	light light		(2)	Tota	al internal re	eflection				
	(3)	Dispersion			(4)	Refr	action of lig	tht				
53.	अल्प	ज क्षयामध्ये अस्थि	ार न्यूक्लिअ	स, अल्फा कण	ा उत्सि	ति करत	नो, ज्यामुळे त्या ^न	 वे प्रोटॉन आणि		ने कमी होते.		
	(1)	प्रोटॉन 2 ने आर्	ण न्यूट्रॉन 2	ने	(2)	प्रोटॉ	न 1 ने आणि न्य	ह़्रॉन 2 ने				
	(3)	प्रोटॉन 2 ने आ	ण न्यूट्रॉन 1	ने	(4)	प्रोटॉ	न 1 ने आणि न्य	ट्रॉन 1 ने				
	In a	lpha decay, th	e unstabl	e nucleus e	mits a	ın alpi	ha particle r	educing its	proton and	l neutron by :		
	(1)	Z by 2 and 1			(2)		y 1 and N by			·		
	(3)	Z by 2 and 1	N by 1		(4)	Z b	y 1 and N by	7 1				
				_								

(1)

1920

1921

(2)

_	_
	-
•	
Q_1	ľĐ

60.		ट्रॉनिक रेकॉर्डचे प्रमाणीकरण हे _ ट्रेला दुसऱ्या इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्डमध्		आणि हॅश फंक्शनच्या वापराद्वारे केले जाईल, जे सुरुवातीच्या इलेक्ट्रॉनिक त आणि रुपांतरित करते.								
	(1)	डिजिटल सिग्नेचर	(2)	असिमेट्रीक क्रिप्टो सिस्टीम								
	(3)	क्रिप्टोग्राफी	(4)	क्रिप्टोफंक्शन								
				shall be effected by the use of and hash nitial electronic record into another electronic record.								
	(1)	Digital Signature	(2)	Asymmetric Crypto System								
	(3)	Cryptography	(4)	Crypto Function								
61.	मालव	मालवेअर वर्गीकृत करण्याचे प्रकार										
	(a)	विषाणु आणि वर्म्स	(b) ट्रोजन हॉर्स्स	(c) स्पायवेअर (d) सॉफ्टकॉन								
	पर्यार	प्री उत्तरे :										
	(1)	(a) आणि (c)	(2)	(b) आणि (c)								
	(3)	(a), (b) आणि (c)	(4)	(d) फक्त								
	Mal	Malware can be classified as :										
	(a)	Viruses and Worms	(b) Trojan Ho	orses (c) Spyware (d) Softcon								
	Ans	wer Options :										
	(1)	(a) and (c)	(2)	(b) and (c)								
	(3)	(a), (b) and (c)	(4)	(d) only								

(4)

Step pattern

Star pattern

(3)

A						21				Q16		
65.	भारत	च्या शेजारी राष्ट्रांची	संख्या वि	हती आहे?								
	(1)	7	(2)	6		(3)	8	(4)	9			
	India is having how many neighbouring countries?											
	(1)	7	(2)	6		(3)	8	(4)	9			
66.	तापी जलप्रणालीची लांबी किती आहे?											
	(1)	540 किमी	(2)	762 किमी		(3)	900 किमी	(4)	724 किमी			
	The	total length of T	api Riv	ver is:								
	(1)	540 km	(2)	762 km		(3)	900 km	(4)	724 km			
67.	हिमाचल प्रदेशातील भाक्रा हे धरण कोणत्या नदीवर बांधण्यात आले आहे?											
	(1)	सतलज	(2)	रावी		(3)	चिनाब	(4)	बियास			
	In F	Himachal Pradesl	h the E	Bhakra dam	built	on wl	nich river ?					
	(1)	Sutlej	(2)	Ravi		(3)	Chenab	(4)	Beas			
68.	भिमा	आणि गोदावरी नद्यां	= च्या दरम	-यान <u></u>		. डोंगर	रांग स्थित आहे.					
	(1)	महादेव डोंगर			(2)	सातग	गळा-अजंठा					
	(3)	हरिशचंद्र बालाघाट			(4)	सात्	गुडा					
		hill is	situate	ed between	Bhim	a rive	r and Godavai	ri river.				
	(1) Mahadev hill				(2)	Satr	nala - Ajentha	ı				
	(3)	Harishchandra	a Balaş	ghat	(4)	Saty	ouda					

69. अंगारा भूमी आणि गोंडवाना भूमी यांच्या दरम्यान कोणता समुद्र होता?

- (1) पॅसिफिक समुद्र
- (2) लाल समुद्र
- (3) अटलांटिक समुद्र
- (4) टेथिस समुद्र

Which ocean was located between Angara and Gondawana land?

- (1) Pacific ocean
- (2) Red sea
- (3) Atlantic ocean (4)
  - (4) Tethys sea

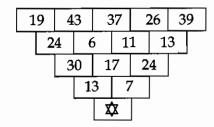
70. _____ हे दक्षिण कोकणातील जास्त पावसाचे ठिकाण आहे.

- (1) इगतपुरी
- (2) माथेरान
- (3) आंबोली
- (4) महाबळेश्वर

_____ is a heavy rainfall place in south Konkan.

- (1) Igatpuri
- (2) Matheran
- (3) Amboli
- (4) Mahabaleshwar

71. दिलेल्या संख्या शंकृतील ताऱ्याच्या ठिकाणी येणारी संख्या शोधा.

(1) 18

Ì

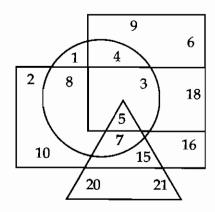
- (2) 6
- (3) 16
- (4) 20

Find the number at the place of star, in given number pyramid.

19	9	4	3	(1)	37	2	26	3	9
	2	4	6	ó	1	1	1	3	
•		3	0	1	7	2	4	-	
			1	3	7	7			
				X	X				

- (1) 18
- (2) 6
- (3) 16
- (4) 20

72. खालील दिलेल्या आकृतीत आयत महिला दर्शवितो, त्रिकोण शिक्षित दर्शवितो, वर्तुळ ग्रामीण दर्शवितो आणि चौकोन स्वयंरोजगार दर्शवितो; तर खालीलपैकी कोण अशिक्षित स्वयंरोजगारीत ग्रामीण महिला आहे?

7

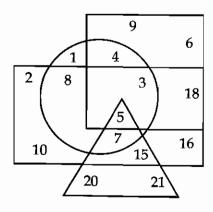
(1) 4

(2) 18

(3) 5

(4) 3

In the following diagram, rectangle represents females, triangle represents educated, circle represents rural and square represents self employed. Who among the following is uneducated self employed rural female?

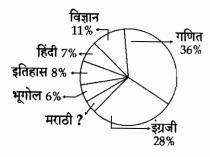
(1) 4

(2) 18

(3) 5

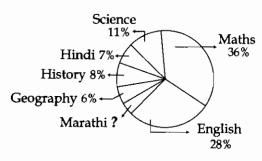
(4) 3

परीला शाळेतून एक प्रोजेक्ट मिळाला. त्यात तिला विद्यार्थ्यांना आवडणाऱ्या विषयाबद्दल माहिती जमा करावयाची होती. तीने **73**. 800 विद्यार्थ्यांकडून माहिती जमा केली तर मराठी विषय आवडणारे किती विद्यार्थी आहेत?

- **(1)**
- (2)32
- (3)1440
- (4)40

Pari got a project from her school. In which she has to collect the information regarding favourite subjects of the students. She collected data from total 800 students. How many students like Marathi subject?

- **(1)** 4
- (2)32
- (3)1440
- **(4)** 40
- विनयला आठवते की त्याच्या आईचा वाढदिवस 26 ऑगस्ट च्या नंतर परंतु 29 ऑगस्ट च्या आत आहे. तर त्याच्या भावाला 74. विकासला आठवते की आईचा वाढदिवस 27 ऑगस्टच्या नंतर परंतु 30 ऑगस्टच्या आत आहे. तर त्यांच्या आईचा वाढदिवस कोणत्या दिवशी असतो?
  - 26 ऑगस्ट
- 27 ऑगस्ट (2)
- 28 ऑगस्ट
- (4)**30 ऑगस्ट**

Vinay remembered that his mother's birthday is after 26 August but before 29th August. While his brother Vikas remembered that his mother's birthday is after 27th August but before 30th August. What is the birth date of their mother?

- 26 August
- 27 August (2)
- 28 August (3)
- **(4)** 30 August

प्रश्न चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य संकल्पना ओळखा -**75.**

> FVI : HXD : : __?__ : TWP **BTW**

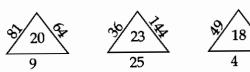
- - DYV (2)
- NUR (3)
- (4)**IVF**

Find out the proper term at the place of question mark.

FVJ: HXD:: ___?__: TWP

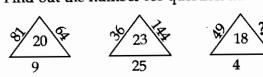
- (1) **BTW**
- (2) DYV
- NUR (3)
- **IVF (4)**

76. प्रश्न चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य संख्या शोधा :

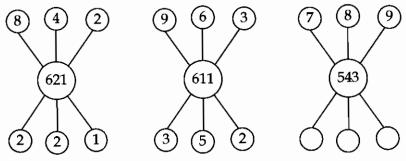
- (1) 81
- (2) 72
- (3) 53
- (4) 01

Find out the number for question mark:

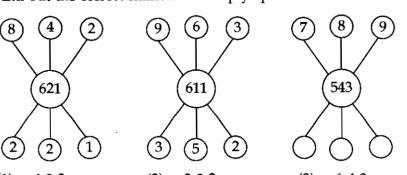
- (1) 81
- (2) 72
- (3) 53
- (4) 01

77. मोकळ्या जागेतील योग्य संख्या शोधा :

- (1) 423
- (2) 3 2 2
- (3) 643
- (4) 246

Find out the correct number for empty space:

- (1) 423
- (2) 3 2 2
- (3) 6 4 3
- (4) 246

78. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

- 31, 15, 6, _____, 1
- (1) 7
- (2) 4
- (3) 2
- **(4)** 1

Which number will replace question mark in the series?

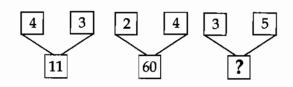
- 31, 15, 6, _____, 1
- (1) 7
- (2) 4
- (3) 2
- (4) 1

₹9.	जर :	8×2 =	= 4, 8×4	$= 2, 16 \times 8$	= 2 तर 40	$\times 5 = ?$						
fî.	(1)	2		(2)	8	(3)	) 20	(4)	10			
	If 8	×2 =	4, 8×4 =	2, 16×8	= 2 then 4	$0 \times 5 = ?$						
	(1)	2		(2)	8	(3)	20	(4)	10			
80.	बँकेत	ील भर	— तीसाठी 20	प्रश्नांची एक	परीक्षा घेण्य	ात आली. त	- या परीक्षेत !		या उत्तरासाठी			
d .e	प्रत्येव	क चुकर मिळतीर	लेल्या उत्तरा	साठी २ गुण	कमी होतात.	स्पंदनला त्य	ा परीक्षेत फ	ज्क्त 10 प्रश्न बरोब -	र सोडविता अ	ाले तर त्याला किती		
	(1)	20		(2)	30	(3)	40	(4)	50			
	ansv	we r ar	nd 2 mark	s are dedu	ons is take acted for th nat will be	ne wrong a	answer. S	nent. 5 marks a pandan has sol ination ?	re awarded ved 10 ques	for the correct stions correctly		
<u></u>	(1)	20		(2)	30	(3)	40	(4)	50			
₹ 81.	दोन ः	संख्यांच	ो बेरीज 50	आहे. त्यांच	त्र्यातील फरक	22 आहे, त	 ार त्यातील	लहान संख्या कोणत	ît ?	_		
	(1)	28		(2)	14	(3)	05	(4)	30			
	If th	e sun	of two r	number is	50 and the	eir differei	nce is 22,	then the small	er number	is?		
u u	(1)	28		(2)	14	(3)	05	(4)	30			
82.								C चा भाऊ आहे.		। एक जोडपे आहे.		
	E हा	नवरा ः	आहे. A अ	ाणि D मैत्री	णी आहेत आ	णि त्यांनी लग	न केलेले न	गही. तर E ची बा	यको कोण?			
	(1)	В		(2)		, ,	D	` ,	Α			
	In a is or of 'E	ne cou	there ar ple. E is	e five pers the husba	sons. A, B, nd. A and	C, D and D are fem	E. B is th ale frienc	e brother of C. Is and they are	In these fiv unmarried	e people there . Who is a wife		
	(1)	В		(2)	С	(3)	D	(4)	A			
83.												
		X	2	4	6	10	P+5	7				
-		f	3	2	3	. 1	2					
	(1)	66		(2)	14	(3)	07	(4)	03			
	, ,	ean o	f the follo	wing data	a is 6. The	n find out	the value	e of P:				
		X	2	4	6	10	P+5					
		f	3	2	3	1	2					
	(1)	66		(2)	14	(3)	07	(4)	03			
					- ~~.~~ -							

84.

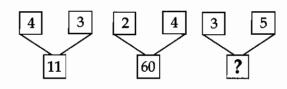
12 ਵਿ	कमी चालते आणि	पुन्हा 90°	च्या कोनात उजवी								
(1)	28 किमी पूर्वेला	•	(2	2) 18 f	कमी ईशान्यकडे		•				
(3)	20 किमी ईशान	पकडे	(4	1) 20 f	कमी पूर्वेकडे			-			
goes	12 km, and th	en again						_			
(1)	28 km, East		(2	2) 18 k	m, North-East						
(3)	20 km, Nortl	h-East	(4	4) 20 k	m, East						
आणि शकण	ा बासरी दोन्ही वा गाऱ्या व केवळ गि	जवू शकता टार वाजवू	त. जर गिटार वा शकणाऱ्या विद्याध्य	जवू शकण ाँची संख्या	ाऱ्या विद्यार्थ्यांची र किती?	तंख्या ३१	असेल तर केवळ बासरी				
In a class of 73 students, some students can play only Guitar & some can play only Flute. Eleven students can play both Guitar & Flute. If the Number of students who can play Guitar is 31. Then how many students can play only Flute & how many can only play Guitar? (1) 43 and 21 (2) 42 and 21 (3) 42 and 22 (4) 42 and 20											
गाळ	गाळलेल्या जागेतील संज्ञा शोधा.										
X 11	, V 13, S 17, O	23,									
(1)	K 25	(2)	I 27	(3)	J 31	(4)	F 32				
Find	l out the next 1	missing t	erm.								
X 11	, V 13, S 17, O	23,	<u>_</u> .					, i			
(1)	K 25	(2)	I 27	(3)	J 31	(4)	F 32	•			
गाळलेल्या जागी योग्य शब्द शोधा.											
CX,	FU, IR,,	OL ,									
(1)	LO	(2)	OM	(3)	MP	(4)	00				
Find out the missing term.											
	out the missin FU, IR,, (	-									
	12 वि अंतर (1) (3) In the goes from (1) (3) 73 वि अपि शक्प (1) In a stud how (1) (1) (1) Find X 11 (1) (1)	12 किमी चालते आणि अंतर दूर आहे आणि केंतर दूर आहे आणि कें (1) 28 किमी पूर्वेला (3) 20 किमी ईशान्य In the morning Ne goes 12 km, and the from her starting p (1) 28 km, East (3) 20 km, North 73 विद्यार्थी असलेल्या व आणि बासरी दोन्ही वा शकणाऱ्या व केवळ गिर्धाः (1) 43 व 21 In a class of 73 stustudents can play how many student (1) 43 and 21 गाळलेल्या जागेतील संज्ञ X 11, V 13, S 17, O (1) K 25 Find out the next of X 11, V 13, S 17, O (1) K 25 गाळलेल्या जागी योग्य द CX, FU, IR,,	12 किमी चाल्ते आणि पुन्हा 90° अंतर दूर आहे आणि कोणत्या दिशे (1) 28 किमी पूर्वेला (3) 20 किमी ईशान्यकडे In the morning Neelam star goes 12 km, and then again from her starting point? (1) 28 km, East (3) 20 km, North-East (3) 20 km, North-East (3) 20 km, North-East (1) 43 व 21 (2) In a class of 73 students, so students can play both Guithow many students can play how many students can play (1) 43 and 21 (2) In a class of 73 students, so students can play both Guithow many students can play (1) 43 and 21 (2) In a class of 73 students can play (1) 43 and 21 (2) In a class of 73 students can play both Guithow many students can play (1) 43 and 21 (2) In a class of 73 students can play (1) 43 and 21 (2) In accept of the many students can play (1) 43 and 21 (2) In accept of the many students can play (2) In accept of the many students of the maximal start of the ma	12 किमी चालते आणि पुन्हा 90° च्या कोनात उजवी अंतर दूर आहे आणि कोणत्या दिशेला आहे? (1) 28 किमी पूर्वेला (2) (3) 20 किमी ईशान्यकडे (4) In the morning Neelam starts to walk tow goes 12 km, and then again turns right at 9 from her starting point? (1) 28 km, East (2) (3) 20 km, North-East (4) (3) 20 km, North-East (4) 73 विद्यार्थी असलेल्या वर्गातील काही विद्यार्थी केवळ आणि बासरी दोन्ही वाजवू शकतात. जर गिटार वा शकणाऱ्या व केवळ गिटार वाजवू शकणाऱ्या विद्यार्थ्य (1) 43 व 21 (2) 42 व 21 In a class of 73 students, some students of students can play both Guitar & Flute. If how many students can play only Flute & (1) 43 and 21 (2) 42 and 21 गाळलेल्या जागेतील संज्ञा शोधा. X 11, V 13, S 17, O 23, (1) K 25 (2) I 27 Find out the next missing term. X 11, V 13, S 17, O 23, (1) K 25 (2) I 27 गाळलेल्या जागी योग्य शब्द शोधा. CX, FU, IR,, OL	12 किमी चालते आणि पुन्हा 90° च्या कोनात उजवीकडे वळते अंतर दूर आहे आणि कोणत्या दिशेला आहे? (1) 28 किमी पूर्वेला (2) 18 कि (3) 20 किमी ईशान्यकडे (4) 20 कि (6) 20 कि (	12 किमी चाल्ते आणि पुन्हा 90° च्या कोनात उजवीकडे वळते आणि 8 किमी जा अंतर दूर आहे आणि कोणत्या दिशेला आहे? (1) 28 किमी पूर्वेला (2) 18 किमी ईशान्यकडे (3) 20 किमी ईशान्यकडे (4) 20 किमी पूर्वेकडे In the morning Neelam starts to walk towards the Sun and walk goes 12 km, and then again turns right at 90° and goes 8 km. How from her starting point? (1) 28 km, East (2) 18 km, North-East (3) 20 km, North-East (4) 20 km, East 73 विद्यार्थी असलेल्या वर्गातील काही विद्यार्थी केवळ गिटार आणि काही केवळ बा आणि बासरी दोन्ही वाजवू शकतात. जर गिटार वाजवू शकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या किती? (1) 43 व 21 (2) 42 व 21 (3) 42 व 22 In a class of 73 students, some students can play only Guitar & students can play both Guitar & Flute. If the Number of students how many students can play only Flute & how many can only g (1) 43 and 21 (2) 42 and 21 (3) 42 and 22 गाळलेल्या जागेतील संज्ञा शोधा. X 11, V 13, S 17, O 23,	12 किमी चारले आणि पुन्हा 90° च्या कोनात उजवीकडे वळते आणि 8 किमी जाते. तर ती अंतर दूर आहे आणि कोणत्या दिशेला आहे? (1) 28 किमी पूर्वेला (2) 18 किमी ईशान्यकडे (3) 20 किमी ईशान्यकडे (4) 20 किमी पूर्वेकडे In the morning Neelam starts to walk towards the Sun and walks 8 km. goes 12 km, and then again turns right at 90° and goes 8 km. How far and from her starting point? (1) 28 km, East (2) 18 km, North-East (3) 20 km, North-East (4) 20 km, East 73 विद्यार्थी असलेल्या वर्गातील काही विद्यार्थी केवळ गिरार आणि काही केवळ बासरी वाजवू आणि बासरी दोन्ही वाजवू शकणान्या विद्यार्थ्यांची संख्या 31 शकणान्या व केवळ गिरार वाजवू शकणान्या विद्यार्थ्यांची संख्या किती? (1) 43 व 21 (2) 42 व 21 (3) 42 व 22 (4) In a class of 73 students, some students can play only Guitar & some car students can play both Guitar & Flute. If the Number of students who can how many students can play only Flute & how many can only play Guit (1) 43 and 21 (2) 42 and 21 (3) 42 and 22 (4) गाळलेल्या जागेतील संज्ञा शोधा. X 11, V 13, S 17, O 23,	(1) 28 किमी पूर्वेला (2) 18 किमी इंशान्यकडे (4) 20 किमी पूर्वेकडे In the morning Neelam starts to walk towards the Sun and walks 8 km. She turns left at 90 goes 12 km, and then again turns right at 90° and goes 8 km. How far and in which direction from her starting point? (1) 28 km, East (2) 18 km, North-East (3) 20 km, North-East (4) 20 km, East 73 विद्यार्थी असलेल्या वर्गातील काही विद्यार्थी केवळ गिटार आणि काही केवळ बासरी वाजवू शकतात. अकरा विद्यार्थी आणि बासरी दोन्ही वाजवू शकगान्या विद्यार्थीची संख्या 31 असेल तर केवळ बासरी शकणान्या व केवळ गिटार वाजवू शकणान्या विद्यार्थीची संख्या किती? (1) 43 व 21 (2) 42 व 21 (3) 42 व 22 (4) 42 व 20 In a class of 73 students, some students can play only Guitar & some can play only Flute. E students can play both Guitar & Flute. If the Number of students who can play Guitar is 31. how many students can play only Flute & how many can only play Guitar? (1) 43 and 21 (2) 42 and 21 (3) 42 and 22 (4) 42 and 20 गाळलेल्या जागेतील संज्ञा शोधा. X 11, V 13, S 17, O 23, (1) K 25 (2) I 27 (3) J 31 (4) F 32 गाळलेल्या जागी योग्य शब्द शोधा. CX, FU, IR,, OL			

88. रिकाम्या जागेतील अंक शोधा :

- (1) 19
- (2) 80
- (3) 33
- (4) 116

Find out the missing number:

- (1) 19
- (2) 80
- (3) 33
- (4) 116

89. एका पिशवीत 10 पांढरे, 16 लाल आणि 14 काळे चेंडू आहेत. जर यादृच्छिकपणे एक चेंडू त्यातून काढण्यात आला तर लाल किंवा काळा चेंडू निषण्याची किती शक्यता आहे?

- (1) $\frac{1}{1}$
- (2) $\frac{3}{4}$
- (3) $\frac{7}{3}$
- (4) $\frac{2}{4}$

A bag contains 10 white, 16 red and 14 black balls. A ball is drawn randomly from it, then the probability of drawing a red or black ball is ?

- (1) $\frac{1}{1}$
- (2) $\frac{3}{4}$
- (3) $\frac{7}{3}$
- (4) $\frac{2}{40}$

90. योग्य गणितीय चिन्हांचा उपयोग करून खालील समीकरण बरोबर करा :

- (1) + आणि -
- (2) × आणि -
- (3) आणि ÷
- (4) ÷ आणि ×

Use proper mathematical signs to make the equation correct:

- (1) + and -
- (2) $\times$ and -
- (3) and ÷
- (4) $\div$ and $\times$

35

70

91.	योग्य	निष्कर्ष	निवडा
	^		

विधान :

औरंगाबाद ते चेन्नई प्रवास हवाई मार्गाने जलद होतो.

निष्कर्षः

- (a) औरंगाबाद आणि चेन्नई ही ठिकाणे हवाई मार्गाने जोडलेली आहे.
- (b) औरंगाबाद ते चेन्नईसाठी दुसरा कोणताही दळण-वळणाचा मार्ग उपलब्ध नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a) हा निष्कर्ष योग्य आहे.
- (2) फक्त (b) हा निष्कर्ष योग्य आहे.
- (3) दोन्ही (a) आणि (b) निष्कर्ष योग्य आहे.
- (4) दोन्ही (a) आणि (b) निष्कर्ष योग्य नाही.

Choose proper conclusion:

Statement:

It is faster to travel by air from Aurangabad to Chennai.

Conclusion:

- (a) Aurangabad and Chennai are connected by air services.
- (b) There is no other means of transportation between Aurangabad to Chennai.

Answer Options:

- (1) Only conclusion (a) is implicit.
- (2) Only conclusion (b) is implicit.
- (3) Both (a) and (b) are implicit.
- (4) Neither (a) or (b) are implicit.
- 92. संजयपेक्षा नितीन 3 वर्षांनी मोठा आहे. संजयचे वय किरण च्या वयाच्या दुप्पट आहे. जर त्यांच्या तिघांच्या वयांची एकूण बेरीज 103 आहे. तर नितीन किती वर्षाचा आहे?
  - (1) 20
- (2) 34
- (3) 40
- (4) 43

Nitin is 3 year older than Sanjay, who is twice as old as Kiran. If the sum of total age of all three is 103, then how old is Nitin?

- (1) 20
- (2) 34
- (3) 40
- (4) 43
- 93. शाळेत येण्यासाठी विद्यार्थी खालील दळणवळणाचा उपयोग करीत असतील आणि ही माहिती जर पाई चार्ट द्वारा दाखवण्यात आली तर शाळेत पायी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी किती अंशाचा कोन तयार होईल?

शाळेत येण्यासाठी वापरले जाणारे साधन	पायी	गाडी	सायकल	बस	रिक्षा
विद्यार्थी संख्या	6	4	7	8	5

- (1) 6°
- (2) 30°
- (3) 72°
- (4) 80°

The students are using following transportation for school and if this information is shown in a Pie-chart then how many degree's angle will be made for students who are coming by walking?

Means for transportation	Walk	Car	Cycle	Bus	Auto
No. of Students	6	4	7	8	5

- (1) 6°
- (2) 30°
- (3) 72°
- (4) 80°

	27, 32,, 54, 71, 92										
	(1)	37	(2)	41		(3)	51		(4)	52	
	Find out the missing number.										
	27, 32,, 54, 71, 92										
	(1)	37	(2)	41		(3)	51		(4)	52	
95.	मुलीचे वय 16 वर्षे आहे आणि मुलगी ही आई-वडीलांच्या लग्नानंतर 1 वर्षांनी जन्मलेली आहे. जर आई वडीलांच्या वयांचं बेरीज आणि लग्नाच्या वर्षाची बेरीज 116 आहे. आईचे वय वडीलांच्या वयापेक्षा 3 वर्षांनी कमी असेल तर वडीलांचे वय किर्त आहे ?										
	(1) 56 वर्षे 6 महिने					51 वर्षे					
	(1)	56 वर्षे 6 महि	ने		(2)	51 ব	र्षे				
	, ,	56 वर्षे 6 महि 48 वर्षे	ने			51 ৰ 99 ৰ					
	(3) A da	48 वर्षे aughter is 16 j	years of a _t		(4) was born	99 व n after	र्षे one year o				ne sum of total r, then what is
	(3) A da	48 वर्षे aughter is 16 of parents an	years of a _? d their ma ?		(4) was born s 116 year	99 व n after	र्षे one year o ther is 3 y				
	(3) A da age the	48 वर्षे aughter is 16 of parents an age of father	years of a _? d their ma ?		(4) was born s 116 year	99 व after rs. Mo	र्षे one year o ther is 3 y ears				
96.	(3) A dage the a (1) (3)	48 वर्षे aughter is 16 of parents an age of father 56 years 6 r	years of agd their ma	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4)	99 an after rs. Mo 51 y 99 y	one year o ther is 3 y ears ears	ear you	nger	than father	r, then what is
96.	(3) A dage the (1) (3)	48 वर्षे aughter is 16 of parents an age of father 56 years 6 r 48 years	years of agd their ma	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4)	99 व n after rs. Mo 51 y 99 y	one year o ther is 3 y ears ears	ear you	nger	than father	r, then what is
96.	(3) A dage the (1) (3)	48 वर्षे aughter is 16 of parents an age of father 56 years 6 r 48 years	years of agd their ma	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4)	99 व n after rs. Mo 51 y 99 y	one year o ther is 3 y ears ears	ear you	nger	than father	r, then what is
96.	(3) A dage the (1) (3) कोसी (1) (3)	48 वर्षे aughter is 16 of parents and age of father 56 years 6 r 48 years	years of a d their ma ? nonths ——— इलामुळे खाल	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4) जोणत्या राज्य (2) (4)	99 व n after rs. Mo 51 y 99 y यातील व बिहार	one year of ther is 3 years ears ears saiिधक जिल	ear you ल्ह्यांना नेह	nger † — — मी पुरा	than father	r, then what is —————
96.	(3) A dage the (1) (3) कोसी (1) (3)	48 वर्षे aughter is 16 of parents and age of father 56 years 6 r 48 years ा नदीच्या पात्र बद्धारखंड बिहार	years of a d their ma ? nonths ——— इलामुळे खाल	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4) जोणत्या राज्य (2) (4)	99 व n after rs. Mo 51 y 99 y यातील व बिहार	one year of ther is 3 years ears ears saiिधक जिल	ear you ल्ह्यांना नेह	nger † — — मी पुरा	than father	r, then what is —————
96.	(3) A dage the (1) (3) कोसी (1) (3) Maje	48 वर्षे aughter is 16 of parents and age of father 56 years 6 r 48 years ा नदीच्या पात्र बद्धारखंड बिहार	years of a d their ma ? nonths ——— इलामुळे खाल	arriage is	(4) was born s 116 year (2) (4) जोणत्या राज्य (2) (4)	99 व n after rs. Mo 51 y 99 y प्रातील व बिहार उत्तर	one year of ther is 3 years ears ears saiिधक जिल	ear you ल्ह्यांना नेह प्रदेश ue to ch	nger मी पुरा ange	than father	r, then what is —————

Δ					;	31			Q16	
· 97.	वातावरणात ओझोन वायूचे प्रमाण					आढळ	ī.			
	(1)	0.00006	(2)	0.00005		(3)	0.00007	(4)	0.000006	
	In th	e atmosphere	ozone ga	as is found	in		percent.			
	(1)	0.00006	(2)	0.00005		(3)	0.00007	(4)	0.000006	
98.	हि मानवनिर्मित आपत्ती आहे.									
	(1)	पूर	(2)	भूस्खलन		(3)	दुष्काळ	(4)	औद्योगिक अपघात	
	is a manmade hazard.									
	(1)	Floods	(2)	Landslide		(3)	Famine	(4)	Industrial accident	
99.	खालीलपैकी कोणते जैवविविधता स्थळ नाही?									
	(1)	पश्चिम घाट			(2)	पूर्व 1	हेमालय			
	(3)	(3) अंदमान निकोबार बेटे				पूर्व घाट				
	Which of the following is not a biodiversity hotspots?									
	(1) Western Ghat			(2)	Eastern Himalaya					
	(3)	Andaman -	Nicobar	Islands	(4)	Eas	tern Ghat			
100.	आंतरराष्ट्रीय स्तरावर पर्यावरण विषयक पहिली जागतिक परिषद 5 जून 1972 रोजी कोणत्या शहरात संपन्न झाली?									
	(1)	स्टॉकहोम	(2)	न्युयॉर्क		(3)	लंडन	(4)	बर्मिंगहॅम	

New York

(2)

In which of the following city the first "International Environmental Conference" was held on

(3)

London

(4)

Birmingham

5th June 1972 ?

Stockholm

(1)

सूचना - (प्रष्ट 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुरितकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुरितकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपत्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकप्रकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

- सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?
  - स्वामी दयानंद सरस्वती (1)
- ईश्वरचंद्र विद्यासागर (2)
- राजा राममोहन रॉय (3)
- गोपाळकृष्ण गोखले (4)

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

1 2 4 प्र. क्र. 201.

> अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरावे, पेन्सिल वा शार्डचे पेन वापरू नये.

> > कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK